

AKCJA EDUKACYJNA MAJĄCA NA CELU UŚWIADAMIANIE SPOŁECZEŃSTWA W ZAKRESIE OGRANICZENIA EMISJI PREKURSORÓW OZONU

Ozon jako zanieczyszczenie powietrza

Ozon w warstwie atmosfery pochodzi z dwóch źródeł:

- spływa ze stratosfery,
- powstaje z innych zanieczyszczeń w reakcjach chemicznych zachodzących pod wpływem światła słonecznego.

Te „inne zanieczyszczenia”, tzw. prekursory ozonu, to przede wszystkim dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO) i metan (CH_4). A także lotne związki organiczne (LZO, VOCs) – na przykład niedopalone składniki benzyny czy oleju napędowego. Ale również węglowodory pochodzące ze źródeł naturalnych, choćby emitowane przez rośliny związki z grupy izoprenów. Nadmierna ekspozycja człowieka na ozon szkodzi przede wszystkim drogom oddechowym, co w konsekwencji powoduje szkody w całym organizmie. Wynika to z faktu, że organizm narażony na nadmiar O_3 broni się przed nim, ograniczając ilość wdychanego tlenu (O_2). Ma to negatywne konsekwencje m.in. dla układu krążenia, którego sprawność odpowiada za „całokształt zdrowia”. Objawami nadmiernej ekspozycji na stężony ozon jest: skrócony oddech, suche, podrażnione gardło, reakcje zapalne oczu, ból głowy, senność. Najbardziej narażone na toksyczne działanie ozonu są dzieci, osoby starsze oraz chorzy na astmę i inne dolegliwości układu oddechowego. Ekspozycja na ten gaz może zwiększyć częstotliwość ataków choroby, a także pogłębiać istniejące stany zapalne w drogach oddechowych, sprzyjając rozwojowi infekcji. Ozon może zaszkodzić również młodym i zdrowym – uprawiającym aktywność fizyczną „na świeżym powietrzu”.

Chronić się przed ozonem można poprzez noszenie maski z filtrem węglowym, szukanie schronienia w lesie, a jeśli nie ma takiej opcji – przeczekać w domu.

Za emisję NO_2 odpowiadają w Polsce przede wszystkim – mniej więcej po równo – energetyka i transport: silniki spalinowe, zwłaszcza silniki Diesla.

Sposobem na zmniejszenie emisji dwutlenku azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych jest:

- korzystanie alternatywnych systemów transportu tj. rower, poruszanie się pieszo),
- utrzymania w dobrym stanie technicznym pojazdów mechanicznych,
- używania farb i środków czyszczących przyjaznych środowisku,
- rezygnacji ze spalania odpadów w paleniskach domowych,
- termomodernizacji budynków,
- ograniczenia zużycia energii.